T[illegible] in ubo·
q ad·2º·s· quo [illegible] in ub· [illegible]
i· pax· Nam p graciam [illegible] dni· x·c·ing·
Sic enim deus exculpatam [illegible] offend·rex offen
sa uasat· [illegible] comiat· rex comminationibus pe
na mitigat· largit· sic necia e ad g· ad reconci
liatonem· s· gra ad remittendam culpam· ad pla
candam iram· ad mitigandas comminationes·
ad retardandas penas· Gra g· pº necia e ad
remittendam culpam· p hac orabat ille plat
moyses· Exo·32· dicens peccauit pp· i·c·d·
ap·h g· libabit dut adeo· io orat pc· [illegible]
suam· rc· ui g· ❡ Ao gra necia e ad mitigan
nam· d· hac· figitur p· hest· u dix [illegible] he [illegible] cat
gra contra assuero irato uidis· hest [illegible] ablo
data· sua eleuata i pplis· r sigt aud q p gram [illegible]
uanis abscondit p gram exaltatur· ❡ [illegible] cia
a comminatores mitigadas· q figat e [illegible] judit
q do holofernes tam flagitu d cominabat ipse iudeis
d fructone dni aio· iud [illegible] e qui [illegible] mittit·
rc usq si mea g· to re· ❡ [illegible] g· necia e ad reta
tandas penas· q2 [illegible] plo xxi· g· ram· liberant
s· a pena· [illegible] c· s· i die iudicij· c [illegible]
re ma· rc· [illegible] d futu iudicio hic g· optat
[illegible] c d rc· [illegible] gra uob· rc· [illegible] ordiat [illegible] uo addo [illegible]·

❡ [illegible] uo ac pre [illegible] pax· [illegible] i necia
e pax ad pre [illegible] fm [illegible] c· in [illegible] in
p fuation [illegible] p pº dio paul ult ad p [illegible] q
exupat om [illegible] sensu rc· [illegible] ut dic· dn· [illegible]
ut· d hac pace·2· [illegible] ueuit pax· [illegible] rc· [illegible] i cord
pe aibile pacis· ❡ [illegible] necia [illegible] ut sit pax n solum
intel hereticus· [illegible] illos d gladio pc· pace loquitur c prio
suo· rc· ipa [illegible] dt· celaui sup [illegible] niquos pa· proxiui·
so· dz· pu· xii· Dolus i cord cogi· rc· [illegible] necia e
ut sit quies [illegible] facies· pax mlta· dili· [illegible]
ps·26· pace fruet in dd· rc· q necia e [illegible]
ne· xij· he· pace [illegible] i c omnibus· rc·

Respice fides tua te saluas [illegible] uldis [illegible]
Respice· te uile ne sup [illegible]· ps·a·o [illegible] caro ferre·
Eccl· x· [illegible] superbis [illegible]
[illegible] fragil [illegible] timeas· [illegible] nimet et
declinat malo· c·
❡ [illegible] ut finem prudeas· Ecci· [illegible] nomib
[illegible] tuis· [illegible] 3· [illegible] facie ei [illegible]
[illegible] Job· [illegible] egred [illegible]
[illegible] uelud u [illegible] [illegible] erubesc [illegible] c· ❡ [illegible] ut [illegible]
Respice [illegible] gal· Jo· xij· li
[illegible] luc· 15· peccaui [illegible] c
[illegible] Corripe amicum tuum· rc· ❡ ut [illegible] subuenias
ps· 48· frange esurienti rc· tho·2· quo potes
ita esto misericors· c·

❡ Respice [illegible]
dn ignoras [illegible]
[illegible] expectatum [illegible] ❡ [illegible]
ps· 22· reuertere· [illegible] corde [illegible] frondit
donate· luc· xv· filio prodigo· [illegible] 3· Reuerte· [illegible]
❡ Respice quantum ut d peccatis tuis doleas· Ezech·
2·3· Fily hominis [illegible] templum· c·
Vt labore penie leui [illegible] xij· Recogitate· rc·
[illegible] pe· [illegible] passo· rc· Vt ipm sup omnia
diligas· [illegible] 29· Diliges dnm dm tuum·
❡ [illegible] ps· [illegible]
[illegible] n pcto [illegible] pu· Celus [illegible]
[illegible] ps [illegible] 10 [illegible]
[illegible] Job· Deo [illegible] ps· [illegible]
[illegible] ei resista n pot
❡ Res [illegible] p· ta pcta ad dolend· ps· Recogitabo tibi gra· rc·
Presentia· ad delendum· ob· [illegible] pcca oi mo· rc· [illegible] pacit q pcta alteri
Futura ad cauend· Ecci· [illegible] Fily peccasti ne adicias· erubescet·
❡ Pena acbitate· [illegible] 2· Scato [illegible] rc· [illegible]
ps· ignis [illegible] hur· ps· 3· [illegible] suam odore [illegible]
Diuersitate· Job· 22· transibit ab aquis niuium· ps· n
[illegible] eas matutina lux· rc·
❡ Respicite iterum supplicia· [illegible] 3·
Exibunt angli [illegible] rc· [illegible] 8· p loc [illegible] c·
Intolerabilia patiencia· ps· 33· [illegible] c d [illegible]
Interminabi [illegible] ps· [illegible] non extingu· rc· Job·20· luet [illegible]
❡ Respice paradisi [illegible] eterna p mom [illegible] taneu pas
sione· 2 Cor· 4· [illegible] i p [illegible] e mom· rc· dz
n sunt condigne passio· [illegible] ❡ [illegible] p breui
penie afflictione [illegible] xij· [illegible]
boi fecunda· p breui [illegible] restrictio [illegible] luc· 22·
uos estis q p mansi· rc· [illegible] x· mensura bona [illegible] rc·
❡ Respice mundana fallentia· [illegible] ps· 26·
[illegible] fiducia· rc· [illegible] arudi [illegible]
[illegible] sue uite [illegible] q i [illegible] confidit·
transitoria ne [illegible] translit
mund [illegible] ei· Sap [illegible] tanq umbra·
Pene etne mitoria ut [illegible] luc· xij· Stulte
hac noc· rep· rc· [illegible] xvij
Honora patrem tuum matrem [illegible] Exo· 22· [illegible]
Hic [illegible] e· s· spualis [illegible] alistit [illegible] reuerent·
Exibito [illegible] reuerentia· Fit [illegible]
Effectu· r signo· In [illegible] offendam patrem
ex amore [illegible] Jo· prebeat parentibus [illegible] mixta
formido· d· Effectu· obediendo· Eph· 6· Fili obe· rc·
Signo assurgendo [illegible] xix· Cui ho honore· [illegible]
Clo· d reddite [illegible] singl
[illegible] ❡ [illegible] sistit [illegible]
[illegible] solatio [illegible] exibitione [illegible]

[illegible]

… [illegible] … sonet …

[illegible] … grant … [illegible]

[illegible] … hmo d. i. ypu. o. timor

[illegible] … 21. Flevit ezechias

[illegible] … c. d. 3. dr. Thac … [illegible] … honora pa[trem] … dnm …

Si [illegible] … dat[ur] … Io. xvi. 3 … [illegible] … Sig[nifi]c[a]re … Quare … petend[um] … [illegible] … in n[omi]ne meo … qu[od] si pete[re]tis … q[ui]a … n[on] mit … dic[it] … q[uod] dabit nob[is] … dabit vob[is].

¶ … p[at]r[e] a quo e[st] petend[um] … [illegible] … ap[osto]l[us] … pat[er] mi[sericordi]a[rum] … 2. Cor. i. Bndc[tus] d[eu]s … p[at]rem … Pat[er] lu[minu]m … Jac. i. … datu[m] op[timum] … Di[citur] g[rati]e … sui sp[irit]u[m] … He. xii. patre[m] … [illegible] … p[at]r[e] sp[irit]u[um] … sp[irit]ualiu[m] donor[um]. Pat[er] g[lori]e sui retributionu[m]. Eph. i. … [illegible]

¶ ab … patre … q[ui] e[st] … mi[sericordi]a[rum] … p[e]cc[at]or[um] remissio … [illegible] … pete … [illegible] … Et … pat[er] lu[minu]m … [illegible] … ¶ … pat[er] sp[irit]u[um] … g[rati]e … inflamatione[m] sui … m[u]lt[i]plicatione[m] … [illegible] … e … [illegible] … ¶ … g[lori]e … [illegible] … dono … [illegible]

¶ [illegible] … nob[is] … [illegible] … qu[ae] ad … [illegible] … quo ad … [illegible] … qu[ae] ad quart[um] … [illegible]

¶ [illegible]

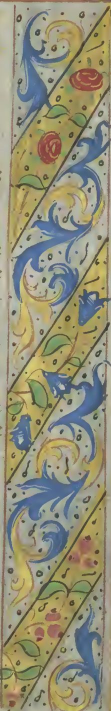
… [illegible] …

ectas … in … [illegible] … in p[r]imo ut supp[lici]o … [illegible] … Red det unicuiq[ue] … [illegible] … g[ra]d[u]s videx su mus … [illegible] … Due … interrogatio … [illegible] … exa minabit … [illegible] … bit in retributione. … [illegible] … a iudicio … ma exprimitur … [illegible] … Vocatur … ad te … [illegible] … aud[it] …

Pene inferni … [illegible] … cognitiua … exteriore … in gustu. Fames … Deuteronomy … sument fame … ¶ … [illegible] … Job … ¶ … [illegible] … duob[us] … [illegible] … sui mi[hi] … ¶ … [illegible] … irremediabili … [illegible] … ¶ Frigiditas … Job. 24. transibit ab aq[ui]s … ¶ In olphatu fetor … bit … ps. 10 … sulphur … ¶ In auditu … [illegible] … Sap. 17. Sonitus descendens … ¶ … ad uisum fletus … [illegible] … Mt. 25. … [illegible] … fletus et stridor … ¶ … [illegible] … Fum[us] … ¶ … [illegible] … Sap. 17. … ¶ tenebrae palpabiles. Exo. x. tene[brae] … [illegible] … egypti. … Sap. 17. Ignis nulla … [illegible] … ¶ quo ad … [illegible] … excessus angustie. … 13. … [illegible] … dolores … ¶ … [illegible] … impetus iracundie … [illegible] … patientie … [illegible] … 16. blasphemauerunt … ¶ … ad … [illegible] … remorsus … [illegible] … ¶ carentia visionis diuine. … 26. … [illegible] … impius … ne videat … ¶ … [illegible] … a societate … [illegible] … sicut canes … [illegible]

P[ate]r … [illegible] … Io. 4. … [illegible] … malefacte … nob[is] … exprimit … [illegible] … Et … quidem exprimit … [illegible] … pluralitas. … [illegible] … unitas. Pluralitas … [illegible] … unitas … [illegible] … exprimit … [illegible] … ¶ … [illegible] … principio … lux … [illegible] … Lux … [illegible]

Kyrieleison.
Christeleison
Kyrieleison.
Christe audi nos.
Pater de celis de⁹ miserere nobis.
Fili redemptor mundi deus mise-
rere nobis.
Spus sancte deus. miserere nobis
Sancta trinitas unus deus. M.
Scta maria. Ora pro nobis.
Sancta dei genitrix. Or
Sancta virgo virginū. Or
Sancte michael. Or
Sancte gabriel. Or
Sancte raphael. Or
Omnes sancti angeli et archangeli
dei. Orate pro nobis.
Sancte iohānes baptista. Or
Omnes sancti patriarche et prophe-
te dei. Orate pro nobis
Sancte petre Or
Sancte paule. Or
Sancte andrea. Or
Sancte iacobe Or
Sancte iohannes Or
Sancte thoma. Or
Sancte iacobe Or
Sancte philippe. Or
Sancte bartholomee. Or
Sancte symon. Or
Sancte thadee. Or

Sancte mathia . or.
Sancte barnaba . or.
Sancte luca . or.
Sancte marce . or.
Omñs scti apli & euangeliste . or.
Sancte stephane . or.
Sancte laurenti . or.
Sancte vincenti . or.
Sancte fabiane . or.
Sancte sebastiane . or.
Sancte blasi . or.
Sancte iohañes & paule . or.
Omñs sci martyres . or.
Sancte siluester . or.
Sancte gregori . or.
Sancte martine . or.
Sancte augustine . or.
Sancte ambrosi . or.
Sancte iheronime or.
Omñs sancti confessores or.
Sancta anna . or.
Sancta maria magdalena . or.
Sancta agnes or.
Sancta lucia or.
Sancta barbara . or.
Sancta margareta or.
Sancta katherina or.
Sancta agatha . or.
Sancta clara . or.
Omñs sancte uirgines or.
Omñs sancti & sancte dei . or.

sed qui patienter tolerant. (inventum. (quid ibi est.
hereditabunt terram. et delecta
(mali in exteriis. ibi omnia pax. (et
bitur in multitudine pa
pax. sed modo bellum. (quasi occultis insidiis.
cis. (Observabit pecca
(ut alliciat. si non potest. stridet ut furens belua.
tor iustum. et stridebit sup
eum dentibus suis. Dominus au
(invisibile est videre iudicem suos facta. (de hoc irridebit.
(ipse.
irridebit eum. quoniam prospicit quod
(vide iudicio. (quo retribuatur. (depta impugnatio.
veniat dies eius. Gladium
evaginaverunt peccatores. et
(occulta per insidias. (dolos. (arcum.
tenderunt arcum suum. Ut
(qui sibi non sufficit. (nec habet prope.
decipiant pauperem et inopem.
ab alio. (gladium. (ut martyres.
ut trucidant rectos corde.
(Sed. (occidendo se occidant. quia non nocet sanctis. sed dolus in manu.
(ab ipsis. sibi magis nocent. quasi per corpus suum quis mittat gladium ut cedat tunicam alterius.
Gladius eorum intret in corda
(ita impius iusto.
(unde venerat. (insidie frustrentur ne noceant iusto. quia
ipsorum. et arcus eorum confringa
tur.
(et si spolietur. dicat: melius est. ma
tur. Melius est modicum iu
(quam.
sto. super divitias peccatorum mul
sine perspexit. sic semper erit. (potentia.
tas. Quoniam brachia peccatorum

(Qui videt iustum se credit accusari. stridet. quem non potest subvertere conatur occidere.

(Dicto quod boni non debent malos emulari. subdit: malos super bonos invidia torqueri quia non similes eis. et ideo pudor est eos emulari.

(Semper iudicatur impius. si se converterit hic. ut in paulo. si non in futuro.

(Sic et nos iudentes peruros irrideamus presentes. grande consolatio.

(Si neque blandiciis neque minis agere potest ita aggreditur sine est sic per fictam insidiatur dolo quia bonum loquendo mala intendit.

(Paulo ante de malitia et sustinentia. hic de divitiis et paupertate.

in adversis p(er) spem p(er) exempla

conterent. Confirmat aute(m) ius-

approbat

quorum confirmatur homo non potest simi-

tos d(omi)n(u)s. Novit d(omi)n(u)s dies

servi uidentur ignari sed d(eu)s qui de eis scit ut et hereditatem

immaculatorum et hereditas

que p(ro) diebus immaculatis confun-

eorum in eternum erit. Non confun-

duntur qui spem in homine. tribulationis inq-

dentur in tempore malo et in

qui modo sunt tam mali in futuro esurient

diebus famis saturabuntur:

non peccatorum quia ablatis ceteris omnibus

quia peccatores peribunt. Inimi-

bulantur honoribus potentia

ci vero d(omi)ni mox honorifi-

gl(ori)a assidue

cati fuerint et exaltati defici-

fumi quanto plus ascendunt tanto plus

entes quemadmodum fu-

mus deficient. Mutuabi-

tur peccator et non solvet: iust(us)

semper est aliquid quod det

autem miseretur et tribuet.

in omnibus gratias agentes

Quia benedicentes ei heredi-

tabunt terram: maledicentes

autem ei disperibunt. Apud d(omi)n(u)m

Dies i. tempora q(ua)n(do) boni esurient i. saturabuntur p(er) scripturas et exempla d(omi)ni p(er) promissiones. his duo opponit. q(uia) pecc(atores) peribunt in iudicio et inimici v(ero) mox i. quam statim in altum ascendunt tam statim a veritate et a virtute deficientes ut nec indicium remaneat. quanto plus elevantur tanto citius ut fumus

Mutuabi(tur) dicit verbum dei non reddit operibus.

Quia scit quod benedicentes d(omi)no hereditabunt et quod maledicentes peribunt.

nichi animo decreuisset
secum pergeret aduersa
ri; nec uoluit nec ultra
ad suos redditum p(er)sua
dere. p(ro)fecte q(ue) simul ue
nerunt in bethleem. Qui
bus urbem ingressis ue
lox apud cunctos fa
ma p(er)crebuit. Dicebant
que mulieres. Hec est
illa noemi. Quib(us) ait.
Ne uocetis me noemi id
est pulchra. sed uocate me
mara hoc est amara q(ui)a
ualde amaritudine re
pleuit me omip(oten)s. Egres
sa sum plena et uacuam
reduxit me. Feria. iiij.
Inuitator(ium) In manu tua.
ps Venite ex(ultemus). R. Auer
tet d(omi)n(u)s. Sec(un)d(u)m matheu(m)
In illo tempore: Di
xit ihesus discipu
lis suis. Cum ie
iunatis nolite fieri si
cut hypocrite tristes.
Et Reliqua. Omelia
Cum ieiunatis
non solum a
cibo et potu sed etiam

ab omnib(us) malis a ra
pina. ab ebrietate. No
lite fieri sicut ypocrite tri
stes. ypocrita grece lati
ne dicitur deauratus q(ui)
extrinsecus pretendit sanc
titatem. cum intrinsecus
plenus sit iniquitate.
R. Tr. D(omi)nica. lc(cio). ij
Tales erant scribe
et pharisei in po
pulo iudeorum. qui quan
do ieiunabant ostende
bant se tristes in uultu:
ut uiderentur sancti po
pulo. Exterminabant e
nim facies suas. Exter
minare proprie dicitur
extra terminos patrie
ducere. sicut ppylatus et
archelaus. Quorum
alter missus est in uien
nam. ut pylatus. Alt(er)
lugdunum. id est arche
laus. Qui possunt dici
exterminati. id est extra
terminum habitationis
sue eiecti i(n) exilium. lc(cio). iij
Sed hic exterminare
positum est p(ro) demo

lici. Demoliuntur enim facies suas id est dissimulant preferentes tristiciam in facie. cum leticiam habeant i corde et mente: quia laudantur ab hominibus. Amen dico uobis: receperunt mercedem suam. Non dei mercedem sed laudem humanam quam quesierunt

a. de laudibus ut in psalterio continetur. a. Tibi soli peccaui. et c. capitulum.

Conuertimini ad me in toto corde uestro in ieiunio et fletu et planctu et scindite corda uestra et non uestimenta uestra ait dominus omnipotens. Hymnus et c. de feria. Ad benedictus. a.

Cum ieiunatis nolite fieri sicut ypocrite tristes. ps Benedictus.

Concede nobis oratio domine presidia milicie christiane sanctis inchoare ieiuniis ut contra spirituales nequicias pugnaturi continencie muniamur auxiliis.

per. d. Ad iii. cap. Conuertimini ad me. R. Sana animam meam. oratio. Concede nobis. Ad vi. cap.

Inter uestibulum et altare plorabunt sacerdotes ministri domini dicentes parce domine parce populo tuo. et ne des hereditatem tuam in perdicionem. Ad ix. capitulum.

Clama ne cesses quasi tuba exalta uocem tuam et annuncia populo meo scelera eorum et domui iacob peccata eorum. Ad vesperas cap. Conuertimini. Ista cap. dicuntur usque inuocauit me.

Ad mag. a. Thesaurizate uobis thesauros in celo ubi nec erugo nec tinea extermi nant. ps Magnificat. oratio

Inclinantes se domine maiestati tue propiciatus intende: ut qui diuino munere sunt refecti celestibus iugiter reficiantur auxiliis. Per. Feria v. Inuit.

indigentis et pauperis fratris tui sive advene qui tecum moratur in terra et intra portas tuas est. Sed eadem die reddes ei pretium laboris sui ante solis occasum quia pauper est et ex eo sustentat animam suam: ne clamet contra te ad dominum et reputetur tibi in peccatum. Non occidentur patres pro filiis nec filii pro patribus sed unusquisque pro suo peccato morietur. Non pervertes iudicium advene et pupilli. Non auferes pignoris loco vidue vestimentum. Memento quod servieris in egypto et eruerit te dominus deus tuus inde. Idcirco precipio tibi ut facias hanc rem. Quando messueris segetem in agro tuo et oblitus manipulum reliqueris non reverteris ut tollas eum: sed advenam et pupillum et viduam auferre patieris: ut benedicat tibi dominus deus tuus in omni opere manuum tuarum. Si fruges colliges olivarum quicquid remanserit in arboribus non reverteris ut colligas: sed relinques advene pupillo ac vidue. Si vindemiaveris vineam tuam non colliges remanentes racemos. sed cedent in usus advene pupilli ac vidue. Memento quod tu servieris in egypto. et ideo precipio tibi ut facias hanc rem.

XXV Si fuerit causa inter aliquos et interpellaverint iudices: quem iustum esse perspexerint illi iustitie palmam dabunt: quem impium condempnabunt impietatis. Si autem eum qui peccavit dignum viderint plagis: prosternent et coram se facient verberari. Pro mensura peccati erit et plagarum modus: ita dumtaxat ut quadragenarium numerum non excedant: ne fede laceratus ante oculos tuos abeat frater tuus. Non ligabis os bovis terentis in area fruges tuas. Quando habitaverint fratres simul et unus ex eis absque liberis fuerit mortuus: uxor defuncti non nubet alteri. sed accipiet eam frater eius et suscitabit semen fratris sui et primogenitum ex ea filium nomine illius appellabit: ut non deleatur nomen eius ex Israel. Sin autem noluerit accipere uxorem fratris sui que ei lege debetur: perget mulier ad portam civitatis et interpellabit maiores natu dicetque: Non vult frater viri mei suscitare semen fratris sui in Israel: nec me in coniugem sumere. Statimque accersiri eum facient et interrogabunt. Si responderit: Nolo eam uxorem accipere: accedet mulier ad eum coram senioribus et tollet calciamentum de pede eius spuetque in faciem illius et dicet: Sic fiet homini qui non edificat domum fratris sui: et vocabitur nomen illius in Israel Domus discalciati. Si habuerint inter se iurgium viri duo: et unus contra alterum rixari ceperit volensque uxor alterius eruere virum suum de manu fortioris miserit manum et apprehenderit verenda eius: abscides manum illius nec flecteris super eam ulla misericordia. Non habebis in sacculo diversa pondera maius et minus nec erit in domo tua modius maior et minor. Pondus habebis iustum et verum et modius equus et verus erit tibi: ut multo vivas tempore super terram quam dominus deus dederit tibi. Abhominatur enim dominus eum qui facit hec et adversatur omnem iniustitiam. Memento que fecerit tibi amalech in via quando egrediebaris ex egypto: quomodo occurrerit tibi et extremos agminis tui qui lassi residebant ceciderit: quando tu eras fame et labore confectus et non timuerit deum. Cum ergo dominus deus tuus dederit tibi requiem et subiecerit cunctas per circuitum nationes in terra quam tibi pollicitus est: delebis nomen eius sub celo. Cave ne obliviscaris.

XXVI Cumque intraveris terram quam dominus deus tuus tibi daturus est possidendam et obtinueris eam atque habitaveris in illa: tolles de cunctis frugibus tuis primitias et pones in cartallo pergesque ad locum quem dominus deus tuus elegerit ut ibi invocetur nomen eius: accedesque ad sacerdotem qui fuerit in diebus illis et dices ad eum: Profiteor hodie coram domino deo tuo quod ingressus sim terram pro qua iuravit patribus nostris ut daret eam nobis. Suscipiensque sacerdos cartallum de manu eius ponet ante altare domini dei tui et loqueris in conspectu domini dei tui: Syrus persequebatur patrem meum qui descendit in egyptum et ibi peregrinatus est in paucissimo numero: crevitque in gentem magnam et robustam et infinite multitudinis. Afflixeruntque nos egyptii et persecuti sunt imponentes onera gravissima: et clamavimus ad dominum deum patrum nostrorum qui exaudivit nos et respexit humilitatem nostram et laborem atque angustiam et eduxit nos de egypto in manu forti et brachio extento in ingenti pavore in signis atque portentis: et introduxit ad locum istum et tradidit nobis terram lacte et melle manantem. Et idcirco nunc offero primitias frugum terre quam dominus dedit mihi. Et dimittes eas in conspectu domini dei tui et adorato domino deo tuo epulaberis in omnibus bonis que dominus deus tuus dederit tibi et domui tue: tu et levites et advena qui tecum est. Quando compleveris decimam cunctarum frugum tuarum anno decimarum tertio dabis levite et advene et pupillo et vidue: ut comedant intra

portas tuas et saturentur. loquerisque in conspectu domini dei tui. Abstuli quod sanctificatum est de
domo mea: et dedi illud levitae et advene
pupillo et viduae sicut iussisti mihi. Non preterivi mandata tua: nec sum oblitus imperii
tui. Non comedi ex eis in luctu meo: nec separavi
ea in qualibet immunditia. nec expendi ex his
quicquam in re funebri. Obedivi voci domini dei
mei: et feci omnia sicut precepisti mihi. Respice
de sanctuario tuo de excelso celorum habitaculo et benedic populo tuo israel: et terre quam dedisti nobis sicut
iurasti patribus nostris terre lacte et melle manantis. Hodie dominus deus tuus precepit tibi ut facias
mandata hec atque iudicia: ut custodias et
impleas ex toto corde tuo et ex tota anima
tua. Dominum elegisti hodie ut sit tibi deus et ambules in viis eius et custodias ceremonias illius
et mandata atque iudicia et obedias eius imperio. Et dominus elegit te hodie ut sis ei populus peculiaris sicut locutus est tibi et custodias omnia
precepta eius et faciat te excelsiorem cunctis gentibus quas creavit in laudem et nomen et gloriam suam: ut sis populus sanctus domini dei
tui sicut locutus est.

XXVII Precepit autem moyses et seniores israel populo
dicentes. Custodite omne mandatum quod
precipio vobis hodie. Cumque transieritis iordanem in terram quam dominus deus tuus dabit tibi. eriges
ingentes lapides et calce levigabis eos: ut
possis in eis scribere omnia verba legis huius iordane
transmisso. ut introeas terram quam dominus deus tuus
dabit tibi: terram lacte et melle manantem sicut
iuravit patribus tuis. Quando ergo transieritis iordanem. erige lapides quos ego hodie precipio tibi
in monte hebal: et levigabis eos calce. et edificabis ibi altare domino deo tuo de lapidibus quos ferrum non tetigit: et de saxis informibus et impolitis: et offeres super eo holocausta domino deo tuo et immolabis hostias pacificas comedesque ibi et epulaberis coram domino deo tuo. Et scribes
super lapides omnia verba legis huius plane et lucide. Dixeruntque moyses et sacerdotes levitici generis ad omnem israel. Attende et audi israel.
hodie factus es populus domini dei tui. Audies vocem eius et facies mandata atque iustitias quas
ego precipio tibi. Precepitque moyses populo in die illo
dicens. Hi stabunt ad benedicendum domino
super montem garizim iordane transmisso. Symeon.
levi. iudas. ysachar. ioseph et beniamin.
Et e regione isti stabunt ad maledicendum
in monte hebal. ruben. gad et aser. zabulon. dan et neptalim. Et pronuntiabunt
levite. dicentque ad omnes viros israel excelsa
voce. Maledictus homo qui facit sculptile
et conflatile. abhominationem domini opus manuum artificum. ponetque illud in abscondito. et respondebit omnis populus et dicet amen.
Maledictus qui non honorat patrem suum et matrem. et dicet omnis populus amen. Maledictus
qui transfert terminos proximi sui. et dicet omnis populus amen. Maledictus qui errare facit cecum in itinere. et dicet omnis populus amen. Maledictusque pervertit iudicium advene et pupilli et
vidue. et dicet omnis populus amen. Maledictus qui dormit cum uxore patris sui et revelat operimentum lectuli eius. et dicet omnis
populus amen. Maledictus qui dormit cum
omni iumento. et dicet omnis populus amen.
Maledictus qui dormit cum sorore sua filia
patris sui vel matris sue. et dicet omnis populus
amen. Maledictus qui dormit cum socru sua. et
dicet omnis populus. Maledictus qui clam
percusserit proximum suum. et dicet omnis populus.
amen. Maledictus qui dormierit cum uxore proximi sui. et dicet omnis populus amen. Maledictus qui accipit munera ut percutiat animam
sanguinis innocentis. et dicet omnis populus.
amen. Maledictus qui non permanet in sermonibus
legis huius nec eos opere perficit. et dicet omnis
Si autem audieris vocem domini ¶ populus amen. XXVIII
dei tui ut facias atque custodias omnia
mandata eius que ego precipio tibi hodie. faciet
te dominus deus tuus excelsiorem cunctis gentibus que versantur in terra. venientque super te universe benedictiones iste et apprehendent te. si tamen
precepta eius audieris. Benedictus tu in civitate
et benedictus in agro. Benedictus fructus ventris
tui et fructus terre tue fructusque iumentorum tuorum greges armentorum tuorum et caule ovium
tuarum. Benedicta horrea tua et benedicte reliquie tue. Benedictus eris et ingrediens et egrediens. Dabit dominus inimicos tuos qui consurgunt
adversum te corruentes in conspectu tuo. per unam viam venient contra te et per septem fugient a facie tua. Emittet dominus benedictionem super
cellaria tua et super omnia opera manuum tuarum.
Benedicetque tibi in terra quam acceperis. Suscitabit
te dominus sibi in populum sanctum sicut iuravit tibi. si
custodieris mandata domini dei tui et ambulaveris in viis eius. Videbuntque omnes terrarum populi

zosima quid me persequeris. Ignosce michi quia non possum ad te
faciem meam convertere eo quod mulier sum et nuda. Sed pallium tuum
michi porrige. ut possim sine verecundia te videre. qui se nominare
audiens stupefactus pallium tribuit. et in terra prostratus. ut se bene
diceret rogavit. Cui illa. Ad te pater magis benedictio spectat. quem sacer
dotii dignitas exornat. Ille ut audivit. quod nomen et officium eius
sciret, amplius mirabatur. et se benedici obnixius precabatur. Tunc
illa. Benedictus deus redemptor animarum nostrarum. Cum illa ex
tensis manibus oraret vidit eam quasi unius cubiti mensura eleva
ri a terra. Tunc senex dubitare cepit ne forte spiritus esset et finge
ret orationem facere. Cui illa. Satisfaciat tibi deus qui peccatricem mulie
rem in mundum spiritum existimasti. Tunc et zosimas illam per dominum coniura
vit. ut conditionem suam ei narrare deberet. Cui illa. Ignosce michi pater
quia si tibi statum meum narravero velut a serpente territus fugi
es. et aures tue a sermonibus meis contaminabuntur et aer a sordibus
polluetur. Cumque ille vehementer instaret. dixit. Ego frater in egypto na
ta duodecimo etatis anno mee. alexandriam veni. ibique x vii an
nis publice libidini me subieci et nulli ullatenus me negavi.
Cum autem homines regionis illius pro adoranda sancta cruce ierosoliam
ascenderent, rogavi nautas ut me dimitterent proficisci. Cum vero
me de naulo requirerent dixi. Non habeo fratres aliud naulum. sed
pro naulo habeatis corpus meum. Sicque me susceperunt et corpus
meum nauli gratia habuerunt. Cum autem ierosoliam pervenissem et
pro adoranda cruce ad fores ecclesie cum aliis devenissem. subito
et invisibiliter repulsam me patior. nec intus intrare permittor.
Iterum atque iterum perveni usque ad limen ianue. et subito iniuriam
patiebar repulse. cum tamen omnes liberum haberent aditum. nec a
liquod invenirent impedimentum. Rediens igitur ad me et cogitans
quod hoc michi ob scelerum meorum immanitatem accideret, pectus meum
cepi manibus tundere. lacrimas amarissimas fundere et a cordis
intimo graviter suspirare. Respiciensque vidi ibidem ymaginem
beate virginis. Tunc ipsam lacrimabiliter exorare cepi. ut pecca
torum meorum veniam impetraret. et ad adorandam crucem sanctam me in
trare permitteret. promittens me de cetero seculo abrenunciaturam
et caste amplius mansuram. Cumque orassem hec et in nomine virginis

fiducia recepissem fores itum ecclesie adii . et sine aliquo impedi
mento ecclesiam intraui . Cum autem sanctam crucem deuotissime adoras
sem . quidam michi tres nummos tribuit de quibus tres panes emi .
audiuique uocem dicentem michi . Si iordanem transieris salua eris .
iordanem igitur transiui et in hoc desertum ueni . et xl vii annis
nullum penitus hominem uidens mansi . Illi autem tres panes
mecum detuli . instar lapidis durruerunt . et xl et vii annis in ex
his comedenti suffecerunt . uestimenta autem mea iam dudum
putrefacta sunt . xl et vii annis hic in deserto a temptacionibus carna
libus molestata fui . sed nunc per dei graciam omnes uici . Ecce omnia opera
mea narraui tibi . et rogo ut pro me ad deum preces effundas . Tunc
senex in terra prostratus in famula sua dominum benedixit . Cui illa .
Obsecro te ut in die dominice cene ad iordanem redeas et corpus
domini tecum feras . Ego ibidem tibi occurram . et de manu tua corpus sa
crum suscipiam . Nam a die qua huc ueni communione domini
non accepi . Rediens igitur senex ad monasterium euoluto anno .
dum dies dominice appropinquaret cene . tulit corpus dominicum . et usque
ad ripam iordanis ueniens . ex alia parte ripe mulierem stan
tem prospexit . Que mox super aquas facto signo crucis iuit . et usque
ad senem peruenit . Quod uidens senex obstupuit et ad pedes eius
humiliter se prostrauit . Cui illa . vide ne facias . dum sacramen
ta dominica penes te habeas . et sacerdocii dignitate refulgeas .
sed obsecro ut sequenti anno ad me pater redire digneris . Tunc
illa facto signo crucis super iordanis aquas iuit . et heremi solitu
dinem petiit . Senex uero ad suum monasterium rediens . sequenti
anno ad locum in quo primo anno secum locutus fuerat uenit . et eam ex
spirasse repperit . Qui lacrimari cepit . et ipsam tangere non presump
sit . Dixitque intra se . Ego quidem corpusculum sancte sepelire uole
bam . sed timeo ne hoc sibi displiceat . Hoc eo cogitante . uidit iuxta
caput suum litteras in terra descriptas ita continentes . Sepeli . Zo
sima marie corpusculum . redde terre puluerem suum . et ora pro
me ad dominum . ad cuius preceptum pridie reliqui hoc seculum . Tunc senex de
certo cognouit quod mox ut domini sacramenta accepit et ad deser
tum rediit . uitam finiuit . Illudque desertum quod zosimas xxx
dierum spacia uix ambulauit illa una hora percurrit et ad dominum migrauit .

EVSEBII CAESARIENSIS EPISCOPI DE PRAEPARATIONE EVANGELICA LIB. I.

VM QVID SIT CHRISTIAnismus nescientibus aperire statuerim: hunc librum: quo euangelicę doctrinę ueritatem approbamus: ut orationibus tuis adiutus adoptatum finem perueniam: tuo nomini episcopor̄ ornamentum Theodote dedicaui: ac inprimis quid nobis hoc euangelii nomine significetur: & quenam huius uerbi potestas sit declarandum esse arbitror.

Euangelium igitur dicimus: quod eterna atq: incorruptibilia bona: quę certe summa & maxima sunt: & ex antiquissimis predicta temporibus nuper splendore sui orbem illustrantia cunctis hominibus annuntiat: quod non terras caducasq: huius seculi diuitias: nec breuem hanc calamitosamq: uitam: nec instabilia corporis commoda: sed animor̄ quę intellectualis substantię sunt: a quibus etiam corporum bona quasi umbra consequentia dependent: summam propriamq: nobis affert felicitatem: cuius quasi caput religio est: non illa gentilis: quę falsa & ficta erroribusq: plena nomen ementita est: sed hec nostra quę ipsar̄ rerum ueri-

I · · P

..uid amiciciam inter deum et homines faciat

tate appellationem adinuenit: quam animi ad unum solum et uerum deum firmam stabilemque conuersionem et uitam que mandatis eius peragatur esse asserimus. Qua quidem et uita amicitia etiam inter deum ac homines constituitur. Amicitiam uero beatitudo illa ultima et felicissimus finis consequitur: qui a superioribus pendet. Inde gubernatur ac rursus eo peruenturus est. Quid igitur hac inter deum et homines amicitia melius nobis atque beatius excogitari potest? nonne uite: lucis: ueritatis: bonorumque omnium ipse fons atque largitor est? An non ipse ut cuncta et sint et uiuant causam in se ipso complectitur? Qua ergo re indigebit qui eius amicitiam adeptus est: qui rerum omnium creatorem caritate sibi coniunxit: qui patrem atque tutorem illum sibi ascripsit. Non possumus profecto dicere, quin omnia que ad animam: que ad corpus: queque ad externa pertineant optime beatissimeque is possideat: qui caritate proximus deo factus beatissimam eius amicitiam exacta exquisitaque religione consecutus est. Hanc ergo salutarem hominum ad deum conuersionem atque amicitiam ab omnipotenti deo missus deus verbum quasi lucis infinite splendor cunctis annuntiat. Non hinc aut aliunde: sed undique cunctis ex gentibus ad deum uerum grecos simul et barbaros: omnem sexum: omnem etatem: diuites et pauperes: sapientes et contra: liberos ac seruos magna uoce conuocat: hortaturque ut omni studio ac cura hoc donum suscipiamus: nam sicuti eiusdem nature atque substantie nos omnes creauit: sic rursum cognitionem ac caritatem suam equaliter omnibus proposuit: qui gratiam eius ex toto animo complectuntur et uolunt. Hanc dei erga nos caritatem Christus qui ipsius dei patris uerbum est: ipse quoque deus non respiciens ad peccata hominum, sed ad seipsum eos reconcilians, uniuerso sicut diuina exclamat scriptura orbi annuntiat. Venit namque ait et annuntiauit pacem illis qui longe sunt: et pacem illis qui prope sunt. Que olim hebrei diuinitus docti predicabant. quidam enim eorum clamat. Recordabuntur et reuertentur ad dominum omnes fines terre: et adorabunt coram eo omnes patrie gentium. quia domini est regnum terre: et ipse dominabitur gentium: et rursus dicit in gen

net sup̄bia principatu; proprie potestatis ac p̄ditionis humane cupidus
... & ipse homo p appetitu; arboris interdicte ac diuine similitudinis at
...tionis morbo affectu; cupiditatis ostendit. De sup̄bia itaq; nascuntur
heres[e]s. scismata. detractiones. immūda uerbositas. iactantia contentio
nes. animositates. ambitio. elatio presumptio uanitas. inqetudo. ine
datiu. puriu. & cet'a huiusmoi. S; hec q̄s dubitet ex cupiditate quoq;
procedere: cū oibus o͞es q̄ fuerit illis oibus morbis quos nūaui corrup
ti hēant & cupidi. Item cū gulosos. intemp̄antes. ebriosos. auaros ra
paces. adulteros. fornicarios. stupratores. incestos. flagitiosos cupiditas
reddat. quō possint sine sup̄bia tales fieri. sine qua nō possint dei pre
cepta cōtempni: q̄bus p̄ceptis prohibet' oīa mala que sup̄ius cōp̄rehēdi.
Ideoq; si uolumus consūmare nr̄i certaminis cursu;. caueamus inprimis
cupiditate atq; sup̄bia; nō duo mala s; unū: a quo trahit o͞es mali ac
tus initiu;. Na; sine sup̄bia que possint saltē inchoari peccata: cū dica
tur. initiu; oīs peccati sup̄bia: Aut sine cupiditate que ē oīu; maloꝝ ra
dix que possint fieri mala: cū sine radice oīa aut mala deputet' aut
mortua. Deniq; si q̄dlibet peccatu; p̄petrare nō possimus. nisi mee delec
tationi consentia; qd̄ cupiditatis est propriu; & dei precepta cōtempna
qd̄ ē sup̄bie malu;. quō nō ex cupiditate que ē radix oīu; maloꝝ. et ex
sup̄bia que initiu; omis peccati dicit'. procedit oīne peccatu;.

Inuidus certe qui alienu; bonu; suu; facit inuidendo suppliciu.
nulla uidet ad inuidendu; concupiscentia prouocari. s; tm̄ superbie
morbo uexari. S; si animi eius pestem qua precipitat' accensus. subtiliter
alteq; rimemini. inuenietis eu; & p̄ditionis eius cupidu; cuius cupit i
teritu;. & sup̄bie malo teneri quō sibi iugiter ingemescit meliore cu͞e in
uidet anteferri. Quis facile potest quale sit hoc malu; uerbis exprimere
q̄ inuidus odio boni; p̄sequit' diuinu; munus in hoīe: cu; potius amari
hoc debeat etia; pro suī meriti sanctitate. Tantos inuidus h̄t uixta pena
tortores. quantos inuidiosus hūerit laudatores. Siqd̄e inuidiosu; facit
excellentia meriti. inuidu; pena peccati. Hec et ab hoīe pot adhiberi re
mediu; cuius est uulnus occultum.

Qui concupiscentie carnis adictus ē. nunqd nō uidet nihil hr̄e sup̄bie.

cu; presertim passio ipa cu uideat humiliare luxurie. Et tn nisi pre
deo rebellis existeret: cuius salubre preceptu; de pudicitia conseruand
supbi spus presumptione cotepnit. nulla eu; lasciuie cupiditas prouoca
ret. In aio eius diu disceptant dei cotemptus & metus. S; aut cotemptus
dei pponderat. & supbus aius recepta cupiditate pudicitia; pdit. aut ob
tinet metus: & aius deo subiectus, cupiditati simul ac supbie contradi
cit. Plerosq; eni gula & abundantia uini turpiter in luxuria; uoluunt.
Alios in iniuria; pudicitie sordide cogitationes incendunt. Nonnullos
de proposito castitatis occasione oblate deiciut. Quosdam sub impudi
citie iugo, exempla pdite uiuetiu; mittunt. Sunt alij quor uita turpis
lingua infamat. aut turpe conscia; manifestat: q prius inuerecundos
sermones aut proferunt libenter aut audiut. ac dein paulati; morbo
crescente ab honestate deficiunt: atritoq; pudore uiles effecti dum inde
center elegantes uideri uolunt. passim ia; turpibus uerbis impudenter
insaniunt. Hoc eni loquunt quiq; qd diligunt. & delectabiliter audiut
qd assiduis cogitationibus uoluant. Cogitatio qppe e que mente sicut tur
pis inqnat. ita si fuerit honesta purificat. Non eni ex cogitatione facies
mentis existet; s; qualitas cogitatiois ex mente. Nec sordide cogitatoes
metem sordidam reddunt: s; ex mente sordida sordide cogitationes ex
istunt. Qd si ita e. pulchror corpu; forme p oculos irrepentes aiu; no
mouent incorruptu;: & qn corruptibiliter mouet. no corrupiut sanu:
s; ostendunt propria uoluntate corruptu;. Turpia q° uerba p aures in
gressa qd preualent si no fuerit arbitrio mentis admissa? Quando aute
preualent. no corrumpunt mente: s; potius corrupta; sponte reperiunt.
Auribus eni castis obsceni sermones cu; sono deficiunt: nec secretu pudici cor
dis irrumpunt. At palpamie teneru; qd menti ia; uitiose blandit. nuqd
pot ab aio admitti p tactu;: si aius incorruptu; seruet professionis sue
propositum? Sic si prius integritate sui aius sponte uitiatus amittit. De
cibi uo ut potius cauenda delectatione ia; dixi sufficienter ut arbitror i
secundo uolumine: ubi qrta potiu breuitate pfectiones spualis abstine
tie comendaui. S; & hic hoc breuiter dico. q p os carnis no erupit de
lectatio gustus ad mete. Nec erumpit sermo turpis ex mente: nisi se uo
luntarie mens ante corrumpat q recipiat aliqd unde corrumpat aut
proferat. Ceteru; si aius sub deo suo firmus ipius dei sui munere plene

supplantationem. Tu autem domine miserere mei:
et resuscita me et retribuam eis. In hoc cog
novi quoniam voluisti me: quoniam non gaudebit ini
micus meus super me. Me autem propter innocen
tiam suscepisti: et confirmasti me in conspectu
tuo in eternum. Benedictus dominus deus israel a seculo et
usque in seculum: fiat fiat. ps 41

Quemadmodum desiderat cervus ad fontes
aquarum: ita desiderat anima mea ad
te deus. Sitivit anima mea ad deum fortem vi
vum: quando veniam et apparebo ante faciem dei.
Fuerunt mihi lacrime mee panes die ac nocte:
dum dicitur michi cotidie ubi est deus tuus.
Hec recordatus sum et effudi in me animam
meam: quoniam transibo in locum tabernaculi admi
rabilis usque ad domum dei. In voce exulta
tionis et confessionis: sonus epulantis.
Quare tristis es anima mea: et quare con
turbas me. Spera in deo quoniam adhuc confite
bor illi: salutare vultus mei et deus meus.

Ad me ipsum anima mea conturbata est:
propterea memor ero tui de terra iordanis et
hermoniim a monte modico Abyssus
abyssum inuocat: in uoce cataractarum
tuarum Omnia excelsa tua et fluctus tui
super me transierunt In die mandauit dominus
misericordiam suam: et nocte canticum eius Apud
deo me oro deo vite mee: dicam deo susceptor meus
et es Quare oblitus es mei: quare contristatus
in cedo dum affligit me inimicus Dum
confringuntur ossa mea: exprobrauerunt mi qui
tribulant me inimici mei Dum dicunt mihi per
singulos dies ubi est deus tuus: quare tristis
es anima mea et quare conturbas me. ps. 2a feria ad laudes
42 Vacat Iudica me deus et discerne causam meam de gen
te non sancta: ab homine iniquo et doloso erue
me Quia tu es deus fortitudo mea: quare
me repulisti: quare tristis incedo dum affligit
me inimicus Emitte lucem tuam et veri
tatem tuam: ipsa me deduxerunt et adduxerunt

Spera in deo quoniam adhuc confitebor illi: salu
tare vultus mei et deus meus

te ideo attraxi te miserans. Genera
tio ccc. a. Sup solium dauid et sup
regnū eius sedebit in eternum. x. Au
dite. V. Post ptum. Scd' n lucam. l'c.
In illo tp̄r: missus ē angl's ga Vııı̄.
briel a deo in ciuitatē galilee. cui
nom̄ nazareth. ad uirginē desponsa
tam uiro cui nom̄ erat ioseph de do
mo dauid. et nom̄ uirginis maria.
Et rel'. Omel'. l'c. eiusdem. bti amb. epi.
Latent diuina misteria. nec facile
iuxta p̄phicū dictū. quisquā homi
nū potest scire osiliū dei. Sz tam̄ ex ce
teris factis atq; preceptis dn̄i salua
toris possumus intelligere. et hoc p̄pē
sioris ēē osilii. q̄d ea potissimū electa
ē ut dn̄m pareret. que erat despōsata
uiro. Cur aūt nō ante quā desponsare
tur impleta ē. Fortasse ne diceretur.
q̄d cōcepit ex adulterio. R. Intuemini
quant' sit iste qui ingredit' ad saluā
das gentes. ipē ē rex iustitie. cuī gene
ratio non habet finē. V. Precursor pro
nobis ingredit'. scd'm ordinē melchi
sedech pontifex factus ē in et'nū. Cui.
Bene utrūq; posuit scriptu l'c. x.
ra. ut et desponsata ēēt et uirgo. Vir
go. ut expers uirilis consortii uideret'.
Desponsata. ne temerate uirginitatis
adureretur infamia. cui grauis aluus
corruptele uideretur insigne p̄ferre.
Maluit aūt dn̄s aliquos de suo ortu. q̄
de matris pudore dubitare. Sciebat enī
tenerā ēē uirgīs uirginis uerecundiam.
et lubricā famā pudoris. Nec putauit
ortus sui. fidē matris iniuriis astruen
dam. R. Videbūt gentes iustū tuū et
cūcti reges inclitum tuū. et uocabit'
tibi nom̄ nouū q̄d os dn̄i nominauit.
V. Et eris corona glē in manu dn̄i et di
adema regni in manu dei tui. Et. l'c. xi.
Seruatur scē marie sicut pudore in
tegra. ita inuiolabilis opinionē uir
ginitas. Oportet enī scōs. et ab his qui

foris sunt testimoniū habere. Non
decuit sinistra uirginibus opinione
uiuentibus. uelamen excusationis
relinqui. quod infamata mater quo
q; dōni uideretur. Quid aūt iudeis.
quid herodi posset ascribi. si natū iu
derent ex adulterio p̄secuti. R. Emit
te agnū dn̄e dn̄atorē terre. de petra
deserti ad montē filie syon. V. Ostende
nobis dn̄e misericordiam tuā et salutare tuū
da nobis. de petra. Lectio duodecima.
Quemadmodū aūt ipē diceret. non
ueni legē soluere. sz adimplere.
si uideret' cepisse a legis iniuria. q̄
ptus innupte lege dāpnetur. Cum
etiā locupletior testis pudoris mari
tus adhibetur. qui possit et dolere in
iuriā. et uindicare obprobriū. si nō agno
sceret sacramentū. Quid q̄d etiā fides
marie uerbis maior ascribit'. et menda
cii causa remouet'. Videret' enī culpa
obumbrare uoluisse mendacio. an nup
ta pregnās. R. Gaude maria uirgo.
Querere purificatione. Scd'm lucam.
In illo tp̄r. missus ē angl's gabriel
a deo in ciuitatē galilee. cui nom̄
nazareth. ad uirginē desponsatam
uiro cui nomen erat ioseph de domo
dauid. et nom̄ uirginis maria. Et i
gressus angl's ad eam dixit. Aue grā
plena dn̄s tecum. Benedc̄a tu in mu
lieribus. Que cū audiss; turbata ē
in sermone ei': et cogitabat qualis ēēt
ista salutatio. Et ait angl's ei. Ne
timeas maria: inuenisti enī grām
apud deū. Ecce concipies in utero et
paries filium: et uocabis nom̄ eius
ihm. Hic erit magnus: et filius al
tissimi uocabitur. Et dabit illi dn̄s
deus sedē dauid patris eius: et regna
bit in domo iacob in et'nū. et regni ei'
nō erit finis. Dixit aūt maria ad an
glm. Quomodo fiet istud qm̄ uirū
nō cognosco? Et respondēs angelus

dixit ei. Sps scs supueniet in te: et uirtus altissimi obumbrabit tibi. Jdeoq; et qd nascetur ex te scm: uocabit filius dei. Et ecce helysabeth cognata tua: et ipa cocepit filiu in senectute sua. Et hic mensis e sextus illi que uocat sterilis: quia no erit inpossibile apud deu ee uerbu. Dixit aut maria. Ecce ancilla dni. fiat michi scdm uerbu tuu. collecta.

Deus qui hodierna die uerbu tuu beate marie uirginis aluo coadunare uoluisti. fac nos ita pagere. ut tibi placere ualeamus. p eunde. In l'. a. Beata me dicet oms generationes quia ancilla humile respexit deus. capit. Egredietur. R. Aue m. ymn. Vere gratia. V. Speciosa. ad b. a. Egredietur uirga de radice iesse et replebit ois terra gl'a dni et uidebit caro salutare dei. coll'. Deus qui ho. ad p'. a. Ecce uirgo concipiet et pariet filiu et uocabitur nom eius hemanuel. ad iii. ymn. O quam glorifica. Ecce concipies in utero et paries filiu et uocabis nom ei ihm. hic erit magnus et filius altissimi uocabitur. cap. Egredietur. V. Aue m. coll'. Deus qui hodi. ad vi. a. Ecce ancilla dni fiat michi scdm ubu tuu.

Ecce uirgo concipiet et pariet filiu et uocabitur nom ei hemanuel. butiru et mel comedet. ut sciat reprobare malu et eligere bonu. V. Benedicta tu. collecta.

Deus qui uirginale aula beate marie in qua habitares eligere dignatus es. da quesum ut sua nos defensione munitos. iocundos faciat sue interesse festiuitati. Qui uiuis. ad ix. a. Gaude et letare filia syon quia ecce ego uenio et habitabo in medio tui dicit dns. cap.

Rorate celi desup et nubes pluant iustu. aperiatur terra et germinet saluatore. et iustitia oriat simil. ego dns creaui eu. V. post ptu.

Gratiam tua dne mentib; coll'a. nris infunde. ut qui angelo nutiante xpi filij tui incarnatioe cognouimus. p passioe eius et cruce ad resurrectiois gl'am pducam. p eu. Ad vs. a. Missus e. a. Aue maria. a. Bndca tu. a. Quomo fiet. cap. Egredietur. R. Post ptum. ymnus. Misteriu ecclie. V. Speciosa. ad m. a. Sps scs in te descendet maria ne timeas habebis in utero filiu dei. coll'a. Deus qui hodierna. In festiuitate sci ambrosij epi. ad uesp. cap. Benedictioem. R. Sint lumbi. ymn. Jhu corona cel. V. Ecce sacerdos. ad m. a. Similabo. col'. Deus qui conspicis. Inuit. Rege cf. In p noc. a. Beatus uir qui. V. Justu de. octo l'ctioes. Magnu bonu e. R. Euge sue bone. et c. Euangeliu. Vigilate quia. Qre oia ta in die qua in nocte ad os horas in uni of ponit. Sexrupti si hec festiuitas l' alicui ofessu uni mris celebratur celebrat p pasca pterquam in uig' bti petri. m. et sci gomis. ad utruq; mag' dicat. a. Bts uir qui metuit dnm all'a. in madatis eius cupit nimis all'a. ad b. a. Qui manet in me et ego in eo hic fert fructu multu all'a. Inuit. All'a. iij. et sup ps ta ad uig' qua ad horas diei. all'. V. sicli et respsoria in ipor confessorib; coi by requirut. excepto qd quartu. R. erit.

Beatus uir qui metuit dnm all'a. in mandatis eius cupit nimis. all'a. alleluia all'a. R. Potens in terra erit semen ei generatio rector benedicet. all'a al. Vu'. R. De ore prudetis procedit mel all'a. Dulcedo mellis lingua eius all'a. fauus distillas labia

ta ꝯpulsio ex. de symo. etenie. ex. de sp. ua. nos. Preꝑ uidetur
uim uocabuli inducas illum ē conpositū ex duco ducas ꝛ
prepōe in ei aparisse ducatus eum n ē dubiū quod ꝯpellere ali. au
t si possit. Uñ uidet ē uni. li. ꝑpositio in. addat uel diminuat
si in ꝯpositoē nūquā diminuit si augent ꝛ ponit ꝑpria ut ex. de ꝑsū.
c. i. ꝛ in canone aplorum. xxx. d. c. i. cum ḡ hic aug...
uitur pz quod ꝯpellere ē quam ꝑ uerbū simplex ducas ...
Item si pluribus au. uocabuli ...
[illegible]
... Et illud idem ḡ. ad reginā ...
... flagellū inducat. xxiii. q. iii. ...
[illegible]
... in canone ... achab ... **Solutio.**

So. dico ... uim tamen diuina quam canonica ... exponitur
[illegible]

quod ad quem referatur quod ꝯpellendo uel ad puniendum.

[illegible]

Predicto.

[illegible]

Contra.

[illegible]

Solutio. iiii.

[illegible]

Sed sic soluo pone quod si mandatur expresse contradictores ꝛ c. cum
ipsi sint iudices ut executores possint rebelles ꝯpescere ꝛ com
minatos punire ex. de off. del. preterea ḡ fortius possint quibusdam
forma ... contradictores ꝛ rebelles ꝛ c. ... sententia ...
questio. iiii. si quis impedit iudicem dicentis se iudicem ꝛ non
Sequitur alia questio. quidam dicentes **ostendit copiam litterarum.**
se iudices noluerunt hostendere litteras hostendens iurisdictionis sue se
...
[illegible]
... **Contra.**

Sed cum ei ... litteras apostolicas n hostenderunt
[illegible]
... **Responsio.**

Sed pone quod si ... executores ...
[illegible]

ar. in c. ꝑx. ē contra debet. sic

[illegible]

q. o. iii.

[illegible]

Solutio. q̄o. uide

[illegible]

q̄o. sic.

[illegible]

Ubi non non appareat ubi nulla ē mihi

... dico. iiii.

[illegible]

q̄ totum negotium ē melioris conditionis quam suum cum totam utilitatem expensarum ille non cum non appareat lz pte el.

Et in illa q̄o pcedit q̄ tu accessisti domini z ipse non q̄o. 123.
le tene q̄ omnis iste q̄ōēs tñ se h̄bebant locum cum appa
rient forma rescripti adūsum tuum sicut supius explana
ui sum apparuerit q̄d impediuit. tenentur tibi ad expē
sam. eo q̄ se temere lite obtulit. ex. de iudic. cum q̄. quod
autem consiliui q̄ allegarem tibi iura. questio.

Quo contrarios tenentur ad oēs expensas z cap. q̄ friuo
las opposuit exceptiones z alii sili. dico q̄ tm̄ ad omnes
expensas qui nisi sit impedire. quo nimis p̄bē cēt
assecutus p̄ mādatum aplicum ut pbat ex. de accusatoi
bz attendens ad finē aquam decretali z nūq̄ recedas. l. et id
pbat ex. de penis calūp. licet illud id pbat. in fine de pena
talis s. hec aūt z hoc pbat z bñ ex. de rescript. c. ult. z
ex. de app. sepe ex. de iurpas cetez. u. q. v. in primis in. q.
iii. spciam illi. q. si n̄ dz ex. de ap. i repheñsibile ex. de do
lo. z con. exlitis. c. de supradz z li. ex l. i. c. de epis z do
cle. omis quāq̄ z c. de sup. z li. determinato ex de constitu.
adhec ad finē z bñ plus. vide ab istis decretalib: n̄ rece
das ex. de rescript. c. ult. ex. de dolo. z con. fine litib: z ex. de
penis calūpniā. z hoc melius exprime ē tm̄ tuā ex. de accu
tionib: attendens ad finē z h̄ sufficiat ad h. i oib: nus q̄o
nulli z defendas forent. q̄z totum ē de uincetum de corpe z
iuris z ad idem sp.

Vicerit uictori sumptus dare iure tenetur
legibz astrictus primū nemo uictur ad his.
Nisi sit culpatus tum uel sponte fatetur.
Vnde uale ualeas dum quæris qm̄ tribunal.

Queritur si uocet aliquis scolarē i litteris z non sit ei pbāt unde delat probare scolarem. Adhoc ut ualeant littere. Rubrica.

Forma sic ponē sp̄. scripsit approuisicē potē. Inhac forma
mandem' tibi q̄ facias puidem petri scolari dioc. Iatue
sis in .x. annis mō assio oppōnitur q̄ non sit scolaris. q̄d si ua
let tal' exceptio. cū sp̄. dicat eum scolarem.

Primo pbemus q̄ ualet exceptio xxv. q. u. z si legibz cō
tencum si dr q̄ de uirtute pceum tm̄ quim optet cum ei mi
ta pcedante in fauore scolasticorum uidi optet ut fauor ue
rus sit an non. ex. de clīcis non residentibz tue fraternitatis ex. de
magistris. c. sup specula z ē sili ex. de trāsla. exlitis. il q̄cu
ex. se clicos cum eēt laicus z id non ualuit rescriptum. ex. p̄sīte
& tale quid q̄ si tacuisset non h̄uisset puisione ex. de rescript. si
litteris. pā. absurdum eēt q̄ ei puideret tāq̄ scolari q̄ formaz
discipl' non assumpsit uel donatum audiuit. ex. de etate z qualit.
q̄uis multa z . in sui ē lix. d. c. ult. ubi dr q̄ oīs uite
actio ad hec q̄ tendit te se informat. q̄o & habebit p̄
iusticiaz tanq̄ scolaris cum donatum non legisset repellat & ex. de
tutelas ex litis. Contra Rubrica. Rubricam.

Contra post q̄ sp̄. eum scolarē uocat. non ē nostrum dubitare
xvii. q. iiii. s. qui aūt si ei dixisset sp̄. in rescripto sic dicit si
ita ē z tunc h̄ret locum q̄ ab aduersa pte fuit allegatum. cum
& dicat petri scolari non fuit necessium probare se scolarē sup ei i
littera uis facienda ē ut pbat. xxxi. d. dno. ex. de trāslat
in copulam ex. de decret ad audientiam z xliii. d. sit rector
ad hi. pri cum dixit scolaris fuit i tentōis sue ut tanq̄ sco
lari puide fuerit & intentio mandatoris ex. de offo. de
legati sup q̄onum ex. de maiori z ho. solite il dr q̄ sp̄ in
tentionis sentientis attendenda ē. pterea oīs qui scit litteris gra
possit dicere pueros scolaris dr ex. de uita z ho. cle. ut gl
pbr' il dr qui scolas tenere possit. s. de simbolo uel orōe dīn
ca uel de spalsio uel de cantu. z hoc pbat ex. de diuinis officiis
c. i. il dr q̄ p se aut p scolares dicat officium q̄ non intellr de
scolaribz qui stant in scolis liberalium artium sz de clīcis q̄ plz
adiuuant in offo scolares eē dicas h̄ signi. Solutio.

Solo dico q̄ si ē executor merus non ad mittat hāc excep
tionē. ii. q. vi. ab executore z ex. de ap. nouit non apponant
de offo. xxx. q. u. z si non cognito ex. de sma z re iudicata. de certo
si aūt ē mixtus tal' cognitor recipiet hāc except. non obst
sp̄. notat in xxiiii. d. c. l. z c. d. z ex. de p̄sup. mandata. Qui
si papa mandat executori quod compellat talem hospita
lem tali soluere centum. si debeat compelli uendē possessiōes z eli
mositas subtrahere z familiam diminuere. adhoc quod
soluant si aliter soluere non possint. Rubrica. Rubrica.

Forma sic ponē sp̄. mādauit quibusdam hospitalariis exceptis
q̄ p soluerent cuidam militi. c. lib. z si hoc neglexerint dedit
executorem qui eos adhoc compellet ipsi aūt hospitalarii differre
cantes q̄ uolunt soluere in quantum possunt ita q̄ familia. uel
pauperes infirmi uel ibi expositi non expellantur q̄ uult tene
nitur expellere infirmos z expositos uel familiam dimin
uere uel possiones sui uult exponē uenales z sic sup hoc
execo seniuntur uult teneat executio z si appellat uult teneat
appellō. Responsio probationis. Rubrica. R

Sz pro pbemus q̄ p se tenent solue z non defendit eos
appellō placuit ei principi q̄ tm̄ soluerent z q̄ principi placu
it legis h̄t uigorē. ut i ins. de iur. natu z ciuili. s. q̄ principi
placuit. esto q̄ si grauie fuisset. c. d. de morē z xix. d. i me
mor. pterea si esset excepti non debeierint dubitare uidē. Inapte
possit post q̄ ipse mandauit q̄z oīa sua mandabat dari. Sz q̄o
ar. ex. de offo. uicarii z i uicarii expte. l. et ē alia ro q̄z si oīa daret
alia h̄re possunt. ut dicit alexander. iii. ex. de statu. re. regul cūs ad
ph. z i. q. i. s. ult. cum suis concor. l. et uideamus q̄ absurditas iū
sequeret pte q̄ hospitalarii nil h̄nt mobile sz i poss. multaz
habundant & nil habuerint p litteris principis q̄ eē non
debuit z i in bñficiis iniquitas ē interptacio facienda ex. de
donac. cum dilcus ex. de p̄uil. q̄z uisa. l. et dz donum principis
manēs oibz p uan ut ualeat z non pereat ex. de donat. pastoralis z id
ē in pluribus ex. de ul. si abbate. pterea de amicus debens nos uinu
ire z non decipi. ex. de comodato. c. unico z h̄ sufficiat ad h.

Sz ego dico q̄ executor non pt eos compellē uel uires suas. nec
ex stat condicio q̄ possit illos compellē q̄ ipsi non negligunt z sic
oīa sup ius dca non h̄nt locum q̄ aūt iūra sit pbemus. sp̄. non i re
dit impone iugum i portabile. xi. d. c. ii. z oscee. di. i. basilicas
l. et nz intendit alicui te nulhere i iure suo. ix. q. iii. nec nos. p
z leges q̄ non ualent si sunt i possibiles. di. iiii. erit aūt lex
& hospitalariis facule q̄ cum possint non sint compellēdi. ult. xi. q. iii.
ait cessor z c. q̄ p decessor. vii ū. ult. posse metum nūq̄ lex me
togit. Nec certe ē ioui qui totum posse p̄ggit nz ualz
q̄ dicit adūsarius q̄ debet uendē poss. q̄ i pator non i redeba
q̄ sic intendet destruē q̄ antecessores sui constituerunt q̄ ē non
dz xx v. q. u. si ea z xxv. q. i. sunt quidam dicentes z ii. q. vii. t
nas si imp̄ s̄. xxix. di. p eū suis subz. l. et non ē uisile q̄ sp̄. ē
uellz expellē paupes de hospitali q nil h̄nt n̄ i hospitale. xvi.
q. i. c. ult. ait lxxxvi. d. non satis z c. pasce. nz i tendebat expel
lere expositos q sunt filii hospital. ex. de i fantibz expositis. c. u
nico z lxxxvii. d. c. ult. l. et non intendebat expellere i firmos q
bz illitas cpale tulz i pendi bñficium z xviii. di. s. i. ex. de statu
re cum admonuisti. l. et non intendebat expellē fres de familia q
pcamones iubz recolligi z conferri ex. de regularibz. c. ult. ex. de
statu regularium ea q̄. xii. q. ii. abbis. l. et non intendebat sp̄. uedē
possib. ū non paupes sustineat xvi. q. i. i canonibz z xii. q. ii. in
digne z c. non liceat p̄ non cum ipsi sine spali mandato alienare non
possint. xii. q. ii. q̄s q̄s albis z c. albus teshingniis & sp̄. i recta
aūt q̄ i tendebat s. puide militi uel facultate hospital. ex.
de rescript. si q̄ n eis suis concordantiis z h̄ sufficiat ca breuitatis.

Solo dico q̄ si tm̄ hospitale non uigo tum pt facē p̄d ̄ccules Solo
pallegatam. si qūm z p. c. iui. d. erit aūt lex z si ille miles sz exp
iut uendiderunt. xxv. q. i. s. ult. adsi z xxv. q. ii. s. f. ad si. z ex
de puil. q̄ p nouale z sic tenuit appellō z executio non tenuit per
consequens ex. de sma excoīca. p tuas. u. q. vi. interposita appellac. z
ex. de app. interposita. Queritur si abbas olim impetrat lit
teras contra abbatem substitutum ad remouendum ipsum z abbas
nouus impetrat contra ipsum non factā mentione de prioris utrum ualeant littere. Rubrica.

Forma sic ponē quidam olim abbas impetrauit litteras contra abbatem
sibi substitutum inquibz litteris dicebat se i uicem z continentem tenuit
iuste z substitutus sit monachum z uiciosum h̄ns sz ingressu z q̄ res mo
nasterii dilapidabat z de monasterio faciebat q̄ dulsoria scaturum
clicorum. abbis. pterea i petiuit regimini pdēe abbatie sz facti i specie
de litteris ptis ab aduersario impetratis. q̄d utrum ualent se litte.
primo pbemus q̄ non ualet rescriptum. pro impetratum cum de pro non faciat m
entionē q̄ i petratum fuit sup statuerz p tuus monasterii z q̄ p abbis &
q̄ remouet z suppressione i petrans q̄ aūt uiū sit pbat ex. de dolo
z c. cum olim. d. expssa cum dz de alius litteris facit mentionē ex. de rescri
pt. ex parte nuenicius epi z c. ctū z nolis. c. d. c. expt. c. p. z c. pa
storalis z c. cum contigat. ū curius pterus ē exp̄ssus cum ei esse status
pterit abbis q̄ si sup bñficiis i petruisset ex. de rescript. c. sē ceu
eis z c. ad audientiam z c. i nun cum suis concor. pterea dicit decr. q̄ non
sufficit q̄ tangere grauat. uel i peret si uitiū ex. de dolo z c. ex l
litteris. l. et ut q̄ albis in fraude i petrauit cum illas idē possit
h̄re p litteris aduersarii reuocienda cum ex. de mutuis. pter. c. i z
ii. ex. de de dim. cog. intelleximus z c. cum dilec. conte & debuit
commodo litigare ex. de rescript. c. ult. z h̄ sufficiant ca breuitatis.

Contra uel posse pbari sim. diuisa ē ab alia. unde non fuerat

... [illegible] ...

Qualiter debeat exequi permissa petere quam abbatis vel aliis [illegible]

Fortuna sic ... [illegible] ... appellatione remota ... [illegible]

... [illegible] ...

Questio iiii ... [illegible]

... [illegible] ...

Ex tenore ... [illegible] ... quod ... abbas ... [illegible] ... remoueri ... [illegible]

Fortuna sic ... quidam abbas ... in magno quodam monasterio electus ... [illegible]

... [illegible] ...

Bo. dico quod si alter ... abbas ... canone ... [illegible] ... sedulo ... [illegible]

... [illegible] ...

De instrumentorum ... et de cautela ... [illegible]

Quidam impetrauit litteras ... [illegible]

... [illegible] ...

hoc d[i]r[e]c[t]illi ... q[ui]a sibi de imputare xxv. q. ii. ... legis n[on] etiam
[illegible] ... solui in ... xvii. q. i. ...
[illegible]

[illegible]

Vsurarius et petens usurarum ... usurae ... ultra ...

[illegible]

De usur[is] ... usu[r]a ... sibi ... [illegible] ... contrahatur.

[illegible]

Explicit Li[ber] IIII. Incipit ... In ... de ... de usuris ... xx. titulo ... xxxiiii. q[uesti]ones.

[illegible]

ntary et come fuggirono ad ly
boly et poy ad ingiegno furo me
naty ad Roma · Capitolo :–:–:–:–:– xv ·
Dy due consoly diroma dequaly G
iunio vinse ly Sannity et prese
grande preda · et Emilio scon
fisse ly Eteurij ad sutey · Capitolo :– xvj ·
Come Appio claudio non volse la
ssare lacensura et della diretia
dy senpronio tribuno contra ll
iiy · capitolo :–:–:–:–:–:–:–:–:– xvij
Della vittoria chefabio consolo ebbe
delly eteurij et come entro nella
grande dy Ceminia · capitolo :–:–:–:– xviij ·
Come quelly dunbria siragunarono
colly Eteurij et furo insieme scon
fitty da fabio et della triegua fa
tta contre citta dy Eteuria · Capitolo · xviiij° ·
Dimartio Rutilio consolo come pre
se piu terre desannity et poy co
nbatte male colloro pella quale
paura fufatto dittatore Papirio
cursore · Capitolo :–:–:–:–:–:–:–:– xx ·
Della grande vittoria che Papirio
ebbe delly Eteurij allago dy val
dimonia et poy delly sannity equ
aly furo armaty legiadra mente
capitolo :–:–:–:–:–:–:–:–:–:–:– xxj ·
Come ly perugini esconfitty darom
any rendero lacitta et della vitto
ria chebero iconsoly dy Roma dy
quelly dy Eteuria et dy Ombra Ca
pitolo :–:–:–:–:–:–:–:–:–:–:–:– xxij ·
Della guerra contra isalentiny et
della ribellione delly erniquy et
come ly sannity furono congrande
danno sconfitty daromany · Capito · xxiij ·
Dellofte chefu mandata insa et d
elle citta raquystate daromany et
come fu conceduta pace ad sannity
Capitolo :–:–:–:–:–:–:–:–:–:– xxiiij° ·

Della guerra contra ly Equy ne
lla quale liromany presero piu ci
tta et Castella · et delgrande any
mo dy Gneo flauio elquale era
dispregiato dagientily hominy · Ca · xxv ·
Doy finyscono ly capitoly del Nono
libro dy titoliuio et Comminciano ly ca
pitoly deldecimo libro Inprimo :–
Della grande Caua et Ambria n
ella quale liromany vccisono · ij · h
uominy et degreci come vennero J
nitalia et furono sconfitty dapa
tanij Capitolo :–:–:–:–:–:–:–:–:– · j ·
Della brigha chefu innarezzo et come
liromany ricebettero danno daqu
elly dy Eteuria et poy lisconfisero
ad rosella :–:–:–:–:–:–:–:–:–:–:– · ij ·
Come Jnroma furo fatty · iiij · pon
teficy et · v · Auguriatory della ple
be contra lauolonta depadry et d
ella dicieria dy Decio insuo fauore
capitolo :–:–:–:–:–:–:–:–:–:–:–:– · iij ·
Come lacitta dy Nequina fupresa
da Romany peraiuto didue tra
ditory et come ly Eteurij furo
ingannaty da Gally franciosi · C
apitolo :–:–:–:–:–:–:–:–:–:–:– · iiij° ·
Della morte di Mallio consolo et
della conpagnia fatta colly Ecany
et come pelly romany furo sconfi
tty ly sannity et quelly di Eteuria
capitolo :–:–:–:–:–:–:–:–:–:–:– · v ·
Come fabio Massimo contra adsu
a vollonta fufatto consolo et co
me ebbe granvittoria de sannity ·
Capitolo :–:–:–:–:–:–:–:–:–:–:– · vj ·
Della conpagnia desannity conque
lly dy Eteuria contra Aromany
et come perdecio furo prese piu
citta de sannity congrande pred
a · Capitolo :–:–:–:–:–:–:–:–:–:– · vij ·

Qui finischono ly capitoly del decim
o et ultimo libro dy titoliuio cioe d
ella prima decha :~:~:~:~:~:~:~

[illegible] partes [illegible]
[illegible] decem minuta. Et [illegible]
[illegible] minuta [illegible]
[illegible] sex [illegible]
. ē. erit [illegible] partes [illegible] minuta. Sed [illegible] sex partes et quinquaginta unum minutum promotum [illegible] medium in octoginta octo diebus et octava diei. Et [illegible] octoginta octo partes et quadraginta novem minuta. [illegible] nonaginta diebus et octava diei fere. Propter hoc ergo videtur sol secare arcum . g. d. qui est ab equalitate autumpnali ad conversionem hiemalem in octoginta octo diebus et octava diei, et arcum . d. a. qui est a tropico hiemali ad equalitatem vernalem in nonaginta diebus et octava diei fere. Iam ergo invenimus quod diximus ex his convenientie dictis abstractis.

cancer
92·30
94·30
b k f h x 93 ū p q o n 2·30 a aries
lib^a g l e c t
m r
88·A·30·
90·A·30·
capricorni

Secundum similitudinem vero harum quantitatum inquiram primum quanta sit maior diversitas que est inter motum medium et motum qui videtur, et apud quod punctum sit hoc. Describam itaque circulum orbis egredientis centri super quem sint . a. b. g. super centrum . d. et diametrum transeuntem a puncto . a. quod est longitudo longior super quam sint . a. d. g. Et sit super ipsam centrum orbis signorum super punctum . e. Et protraham a puncto . e. lineam orthogonaliter super lineam . a. g. que sit . e. b. Et protraham lineam . b. d. Et quia secundum quantitatem qua erit linea . b. d. que est a centro ad circulum sexaginta partes, erit . d. e. que est inter duo centra due partes et triginta minuta, et proportio . b. d. ad . d. e. est vigintiquatuor quantum est. Secundum quantitatem ergo qua corda . b. d. erit centum et viginti partes, erit linea . d. e. quinque partes. Et arcus que erit super ipsam a circulo continente triangulum . b. d. e. orthogonium erit quatuor partes et quadraginta sex minuta fere, secundum quantitatem qua erit circulus trecente et sexaginta partes.

[illegible] angulus . d. [illegible] e. secundum [illegible] [illegible] et quod [illegible] sex [illegible] qui est [illegible] diversitatis [illegible] motore. Et erit secundum quantitatem [illegible] anguli recti trecente et sexaginta partes quatuor [illegible] partes et quadraginta sex minuta. Et secundum quantitatem qua erunt quattuor anguli trecente et sexaginta partes, due partes et viginti tria minuta. Et secundum illas quantitates erit angulus . b. e. d. rectus nonaginta partes. Et angulus equalis duobus angulis qui est angulus . b. d. a. manifestum est quod est nonaginta due partes et viginti tria minuta. Et quia ipsi sunt apud duo centra, scilicet angulus . b. d. a. apud centrum egredientis et angulus . b. e. d. apud centrum orbis signorum, erit diversitas maior que est inter motum medium et inter motum visionis due partes et viginti tria minuta. Et erunt duo arcus apud quos erit illud, scilicet arcus orbis centri egredientis qui est motus equalis medius, erit nonaginta due partes et viginti tria minuta a longitudine longiore. Et arcus orbis signorum qui est motus visionis diverse erit quarta, scilicet nonaginta partes, sicut iam ostendimus. Ex eis autem que demonstravimus declarabitur quod diversitas maior erit in medietate orbis opposita huic medietati. Et motus qui videtur medius erit super ducentas et septuaginta partes a longitudine longiore. Et motus equalis qui est super orbem egredientis centri erit a longitudine longiore super ducentas et sexaginta sex partes et triginta septem minuta. Et illud est quod oportuit nos demonstrare.

a
d
2·30
b ·2·30 e
g

Ad hoc autem ut demonstremus et secundum modum orbis revolutionis provenire quod quantitates ille sunt une cum proportiones fuerint secundum quod diximus, describam circulum cuius centrum sit centrum orbis signorum super quem sint . a. b. g. super centrum . d. et diametrum . a. d. g. Et orbem revolutionis super quem sint . e. z. h. super centrum . a. Et protraham . a. d. lineam contingentem orbem revolutionis super quam sint . d. z. b. et protraham lineam . a. z. Erit ergo in triangulo . a. d. z. orthogonio linea . a. d. vigies quater tantum quantum linea . a. z. Et secundum quantitatem qua erit diametrus . a. d. centum et viginti partes, erit . a. z. quinque partes. Et arcus qui erit super ipsam ex orbe descripto super triangulum . a. d. z. orthogonium erit quatuor partes

[illegible] angulus . d. b. e. [illegible] [illegible] diversitatis. Secundum partes [illegible] secundum partes [illegible] quibus duo anguli recti sunt trecente et sexaginta partes quatuor partes et quadraginta sex minuta. Sed secundum partes illas quibus quatuor anguli recti sunt trecente et sexaginta partes, due partes et viginti tria minuta. Et secundum has easdem partes.

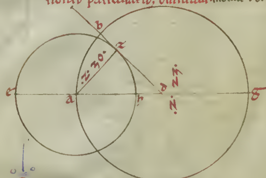
in alio septem

[illegible] partes qui sunt duo anguli recti [illegible] et sexaginta partes erit [illegible] partes et quadraginta sex [illegible] minuta. Et sed partes quibus [illegible] anguli recti sunt [illegible] sexaginta partes erit due partes et uiginti [illegible] minuta.

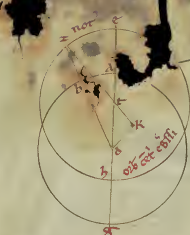
equalis

[illegible] sex [illegible] sed [illegible]
[illegible] et sexaginta partes [illegible]
[illegible] et uiginti tria minuta. sed quantitate
qua erunt quattuor anguli recti trecente et sexaginta
partes. diuersitate ergo maiore que est arcus. a. b. iam inueni
mus quod conuenit esse partes duas et uiginti tria minuta.
Sed arcus motus diuersi quia subtenditur angulo. a. [illegible] d.
orthogonio. [illegible] erit nonaginta partes. Et arcus
motus medii qui subtenditur angulo. e. a. z. erit
nonaginta due partes et uiginti tria minuta. Et ex
hoc erit arcus motus centri orbis [illegible] nonaginta
due partes et uiginti tria minuta. Et illud est quod nos [illegible]
tuit declarare.

Capitulum quintum de inquisitionibus particularibus diuersitatis motuum in omni hora.

Et ut possimus scire cognitionem particularium diuersitatum motuum in omni hora demonstrabo in sed unumquemque duorum modorum cum scitur fuerit aliquis horum arcuum positorum. qualiter sciatur arcus reliquus. Describam ergo primum circulum cui centrum sit centrum orbis signorum super quem sint. a. b. g. super centrum. d. Et eccentri egredientis [illegible] quem sint. e. [illegible] [illegible]
. t. Et diametrum transeuntem super [illegible]
. e. quod est longitudo longior [illegible] e. a. t. [illegible]. Et
separabo arcum. e. z. que [illegible] triginta
partes. Et protraham duas lineas. [illegible] t. Et [illegible]
lineam. z. t. usque ad. h. Et protraham. a. d. perpendicularem
super lineam. z. t. h. que sit. d. h. Et quia arcus. e. [illegible]
positus est triginta partes. erit angulus. e. t. z. qui est equalis
angulo. d. t. h. sed [illegible] anguli quattuor
recti trecente et sexaginta partes. [illegible] partes. [illegible] sed
quantitate qua erunt [illegible] se
xaginta partes. erit sexaginta partes. [illegible] est
super. d. h. erit sex [illegible] sed [illegible]
lus continens triangulum. d. t. h. orthogonium. trecente [illegible] sexa
ginta partes. Et arcus [illegible] super [illegible] t. qui est residuus
ad complendam medietatem [illegible] par
[illegible]. Et erunt eorum corde scilicet [illegible]. d. h. sexaginta par
[illegible] quantitate qua [illegible]. d. t. [illegible] et uiginti
partes. Et [illegible] t. [illegible] quantitate. centum [illegible]
[illegible] quantitate [illegible]

linea. d. [illegible] t. due partes et triginta minuta et linea. [illegible] t.
que est accentro sexaginta partes. erit. h. d. pars et quin
decim minuta. Et. h. t. sed eadem due partes et decem
minuta. Et tota linea. h. t. z. sexaginta due par
tes et decem minuta. Et quia cum coniunxerimus multipli
cationem cuiusque earum in se. erit equalis multiplicationi
. z. d. in se. erit corda. z. d. sexaginta due partes
et decem minuta et undecim minuta fere sed quantitate
qua fuit. d. h. pars et quindecim minuta. Sed quantita
tem ergo qua erit linea. z. d. centum et uiginti partes.
erit linea. d. h. due partes et uiginti quinque minuta.
Et arcus qui est super ipsam due partes et decem et octo min
uta. sed quantitate qua erit circulus continens triangulum.
. d. z. h. orthogonium trecente et sexaginta [illegible]. Quare
propter erit angulus. d. z. h. due partes et decem et octo
minuta. sed quantitate qua erunt duo anguli recti
trecente et sexaginta partes. Et sed quantitate qua
qua erunt quattuor anguli recti trecente et sexaginta
partes. erit pars et nouem minuta. Illud ergo est diuer
sitas que erit [illegible]. Et sed illam quantitatem erit angu
lus. e. t. z. triginta partes. angulus ergo. a. d. b. re
liquus cui subtenditur. arcus. a. b. orbis signorum erit
uiginti octo partes et quinquaginta unum minutum. Iam uero
declarabitur quod cum scitur fuerit angulus alius preter hunc
angulum. scientur anguli reliqui cum nos inuenerimus
in simili huic forme perpendicularem a puncto. t. ad li
neam. [illegible] d. super [illegible] t. l. Sic fecerimus arcum. a. b.
orbis signorum notum qui subtenditur angulo. b. d. a. erit
propter hoc proportio linee. d. t. ad lineam. t. l. nota. Sed
proportio. d. t. ad. t. [illegible] est nota. Ergo proportio. t. z. ad
. t. l. est nota. Quare [illegible] erit angulus. t. [illegible]. d. qui est di
uersitas. notus. Et angulus. e. t. [illegible]. cui subtenditur
arcus. e. z. orbis centri egredientis notus. Quod si nos
fecerimus diuersitatem notam que est angulus. t. z. d. erit
similiter eodem modo. Et propter hoc [illegible] proportio. z. t. ad. t. l.
nota. Et iam sciuimus prius proportionem. [illegible] t. ad. t. d.